

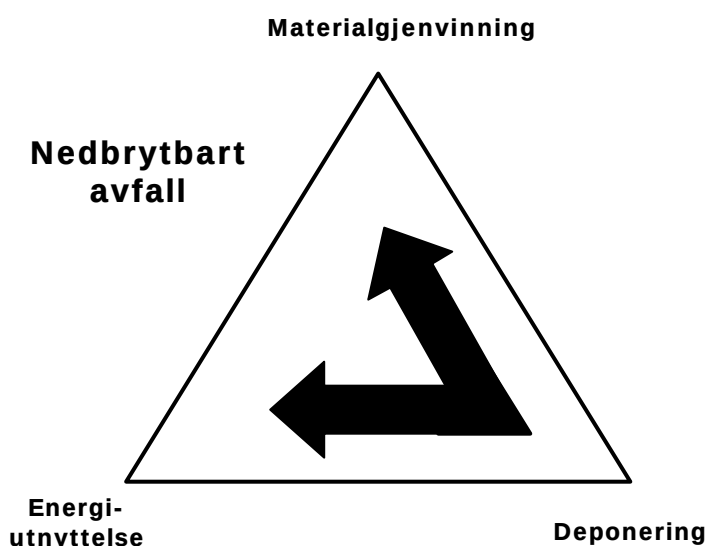
SFTs høringsforslag til strategi for nedbrytbart avfall¹

Visjon:

I 2009 går alt nedbrytbart avfall til gjenvinning. Flere viktige bransjer i næringslivet har tatt ansvar for sitt avfall, slik at ressurser og energi kommer miljøet til gode.

Strategier

SFT foreslår fem strategier som samlet vil redusere klimagassutslippene fra avfallsdeponier til et minimum samtidig som ressursene i avfallet utnyttes maksimalt. Viktigst er deponeringsforbudet (strategi 1). For å få til en smidig og kostnadseffektiv gjennomføring er det også nødvendig å utnytte eksisterende virkemidler mer effektivt (strategi 2) samtidig som vi foreslår produsentansvarsordninger som vil utnytte kunnskap og deltakelse i næringslivet (strategi 3,4 og 5).

Strategien skal føre til at nedbrytbart avfall¹ tar veien til materialgjenvinning og energiutnyttelse.

Strategi 1:

Deponering av nedbrytbart avfall¹ skal forbys 16. juli 2009².

- Deponering tillates bare for restavfall der nedbrytbare avfallstyper er utsortert.
- Det gis unntak i svært begrenset omfang, bare der løsningene åpenbart er vanskelige å gjennomføre.
- Forbudet innlemmes i deponiforskriften.

Miljøproblemene

Avfall som brytes ned i deponier fører til dannelsen av metangass som utgjør 7 % av de totale klimagassutslippene i Norge. I tillegg fører deponeringen til andre miljøproblemer som sigevannsutslipp med miljøgifter og næringsstoffer.

Gjennomføring av strategien reduserer klimagassutslippene fra avfallshåndtering med 1/3 del i 2016 og 2/3 deler i 2040, i forhold til dagens nivå.

Nedbrytbart avfall inneholder material- og energiresurser. Dersom avfallet gjenvinnes kan bruken av jomfruelige ressurser, og miljøulempene ved framstilling av disse, reduseres.

Utfordringene

Det oppstår årlig 3,9 millioner tonn nedbrytbart avfall. Nesten 1 million tonn av dette deponeres. Av dette er 530 000 tonn papiravfall, 200 000 tonn er treavfall og minst 130 000 tonn er våtorganisk avfall. Store deler av papiravfallet er trykksaker. Mesteparten av treavfallet kommer fra bygninger.

Det finnes løsninger som gjør det unødvendig å deponere nedbrytbart avfall.

¹ Tre-, papir-, tekstil-, matavfall og slam

² Fra denne dato skal alle deponier drives etter kravene i deponidirektivet.

Strategi 2:

Eksisterende virkemidler for å redusere utslipp fra avfallsdeponier skal brukes mer effektivt.

- Uttak av metangass fra deponier skal økes gjennom bedre kravstilling og oppfølging av deponieiere.
- Forbudet mot deponering av våtorganisk avfall skal effektiviseres gjennom tiltak rettet mot kommuner og deponieiere slik at utsorteringen forbedres.
- Arbeidet med å bygge tiltro og skape markeder for organiske restfraksjoner skal videreføres.

Strategi 3:

Miljøsaneringsplaner og avfallsplaner i kommunal byggesaksbehandling skal bli obligatorisk i alle kommuner.

- Dette vil utvide dagens ordning hjemlet i forurensningsloven som er frivillig for kommunene.
- Nedre grense på 400m² vurderes opphevet eller redusert.

Strategi 4:

Bygg- og anleggsnæringen gis produsentansvar for å redusere mengden treavfall som deponeres.

- Målene i Nasjonal handlingsplan for bygge- og anleggsavfall legges til grunn. Dette innebærer at 80 % av treavfallet fra byggenæringen skal material- eller energiutnyttes. Tiltakene fra planen må vurderes med tanke på å øke utsorteringen av treavfall fra næringen.
- Det må vurderes om flere materialtyper bør inkluderes i produsentansvarsordningen.
- Aktuelle parter for en produsentansvarsordning er BA-næringen, eiendomsnæringen og leverandørindustrien.

Strategi 5:

Papirprodusenter og brukere skal gis produsentansvar for å redusere mengden papiravfall som deponeres.

- Aktuelle parter er papirindustrien og -importører, trykkerier og forlag.

Mål og forpliktelser i avfallspolitikken

- Utviklingen i generert mengde avfall skal være vesentlig lavere enn den økonomiske veksten (St.meld. nr.8 (1999-2000)).
- Basert på at mengden avfall til sluttbehandling skal reduseres i tråd med hva som er et samfunnsmessig og miljømessig fornuftig nivå, tas det sikte på at mengden avfall til sluttbehandling innen 2010 skal være om lag 25 % av generert mengde (St.meld. nr.8 (1999-2000)).
- Kommunalt³ nedbrytbart avfall som deponeres skal minst reduseres i tråd med målene i deponidirektivets artikkel 5⁴:
 - Deponert mengde i 2006 skal ikke overstige 75 % av oppstått mengde i 1995.
 - Deponert mengde i 2009 skal ikke overstige 50 % av oppstått mengde i 1995.
 - Deponert mengde i 2016 skal ikke overstige 35 % av oppstått mengde i 1995.
- Nedbrytbart avfall som er egnet til brensel skal i større grad enn i dag bidra til reduksjon av klimagassutslipp ved at avfallet energiutnyttes ved forbrenning framfor å deponeres, jf. bl.a. St.meld. nr.15 (2001-2002).
- Avfall skal håndteres i tråd med retningslinjene i EUs forordning om animalske biprodukter og svinepestdirektivet.

³ Avfall samlet inn i kommunal renovasjon eller behandlet i kommunalt avfallsbehandlingsanlegg.

⁴ Deponeringsdirektivet, 1999/31/EF